

فرصت صادراتی گوگرد به برزیل

گوگرد دارای کاربرد زیادی در بخش کشاورزی به صورت کود یا ماده اولیه تولید اسید سولفوریک (برای تولید کودهای شیمیایی) می‌باشد. ایران از تولیدکنندگان بزرگ گوگرد و برزیل از واردکنندگان گوگرد برای تولید محصولات کشاورزی است. ایران دارای سابقه صادرات گوگرد به برزیل در فاصله سال‌های 1389-1387 (2008 الی 2010) به برزیل بوده است.

عنصر گوگرد بیش از چند هزار سال است که شناخته شده و در صنایع مختلف کاربرد دارد. یکی از مصارف عمده گوگرد، تولید اسید سولفوریک است که آن نیز ماده اولیه برای تولید مواد شیمیایی آلی، معدنی و عمدتاً کودهای کشاورزی است. گوگرد همچنین برای تهیه مواد منفجره، رایون، معرف‌ها، نرم‌کننده‌های رنگ، لاستیک، کبریت، کودهای فسفاته، کودهای ازت دار مانند کود سولفات آمونیوم، آسفالت و بتون گوگردی و ... استفاده می‌شود.

گوگرد در کشاورزی نقش مهمی ایفا می‌کند و به عنوان ماده دفع بیماری‌ها و آفات نباتی، پایدارکننده میوه‌های خشک، غذای گیاهی، تنظیم‌کننده اسید خاک، ماده اصلاحی خاک‌های قلیایی و آهنی استفاده می‌شود. این ماده از جمله عناصر مهمی است که جزو مواد غذایی مورد نیاز گیاه است و در اندام‌های گوناگون گیاهان تقریباً به میزان فسفر وجود دارد و به مانند فسفر در تغذیه و رشد گیاهان مؤثر است. اضافه کردن گوگرد به صورت پودر نسبتاً خالص و یا همراه با کودهای شیمیایی (به ویژه کودهایی که بصورت سولفات به خاک افزوده می‌شود مانند سولفات آمونیوم، سولفات پتاسیم و حتی فسفات عالی و فسفات ساده و ...) رایج می‌باشد. معمولاً مقدار قابل توجهی از کودهای ازت دار (مانند کود اوره) پس از افزودن به خاک، تصعید شده یا با آن شسته شده و هدر می‌رود. به منظور کاهش این وضعیت، مقداری گوگرد به این کودهای شیمیایی افزوده می‌شود تا کودهایی با هدر رفت کمتر (مانند کود سولفات آمونیوم) تولید شود.

جایگاه ایران در تولید و صادرات گوگرد

سالانه مقادیر متنابهی گوگرد از منابع نفت و گاز استحصال می‌شود و با توجه به اینکه ایران از تولیدکنندگان بزرگ نفت و گاز دنیا می‌باشد، مقادیر قابل توجهی گوگرد نیز تولید می‌کند به طوری که علاوه بر تأمین نیاز داخل کشور، بخشی از آن به خارج از کشور صادر می‌شود. گوگرد علاوه بر شرکت‌های پالایش گاز در پالایشگاه‌های نفت و شرکت‌های پتروشیمی، پالایشگاه‌های نفت از جمله تهران، شیراز، تبریز، اراک، اصفهان، آبادان و بندرعباس و شرکت‌های پتروشیمی رازی و خارک نیز تولید می‌شود.

براساس آمارها، تولید گوگرد دنیا در سال 2019 به رقم 74 میلیون تن بالغ گردید. چین با 17.4 میلیون تن، بزرگترین تولیدکننده گوگرد دنیا می‌باشد و ایالات متحده آمریکا (8.8 میلیون تن)، روسیه (7.1 میلیون تن)، عربستان سعودی (6.6 میلیون تن) و کانادا (5.3 میلیون تن) در رتبه‌های دوم تا پنجم قرار دارند. ایران با 2.2 میلیون تن تولید گوگرد، در رده یازدهم دنیا و سومین تولیدکننده بزرگ خاورمیانه (پس از عربستان و امارات متحده عربی) قرار دارد.

براساس اطلاعات موجود، کشورهای هند، چین و پاکستان مهم‌ترین خریداران گوگرد ایران هستند. همچنین مراکش، اردن و برخی از کشورهای شمال آفریقا و آمریکای لاتین از دیگر بازارهای هدف گوگرد صادراتی ایران هستند. براساس آمار وزارت اقتصاد برزیل، طی یک دهه گذشته، ایران به برزیل صادرات گوگرد نداشته ولی طی سال‌های 2008 الی 2010 به این کشور گوگرد صادر نموده است. ارزش صادرات ایران طی سال‌های 1387-1389 (2008 الی 2010) به ترتیب 5، 13.9 و 13.7 میلیون دلار بوده است.

ایالت‌های واردکننده گوگرد از ایران نیز در این سال‌ها ایالت‌های میناس جرایس و سان پائولو و به مقدار کمتر، ایالت پارانا بوده‌اند.
آمار صادرات گوگرد ایران به برزیل طی سال‌های 1387-1389 (2008 الی 2010)

سال	میزان صادرات (میلیون دلار)	ایالت‌های کننده
2008	5	میناس جرایس میلیون دلار
2009	13.9	سان پائولو میلیون دلار (1.77)
2010	13.7	میناس جرایس (6.5) میلیون دلار، سان پائولو (5.8) میلیون دلار، پارانا

واردات گوگرد برزیل

گوگرد چهارمین محصول معدنی وارداتی برزیل می‌باشد. میزان واردات این محصول به برزیل در سال 2018 به 2.37 میلیون تن به ارزش 351 میلیون دلار بود که در سال 2019 به 1.7 میلیون تن به ارزش 194 میلیون دلار رسید که به لحاظ وزنی کاهش 28 درصدی و به لحاظ ارزش کاهش 44 درصدی داشت.

ایالت سان پائولو بزرگترین ایالت واردکننده گوگرد در برزیل می‌باشد. این ایالت 85 میلیون دلار از رقم 194 میلیون دلار کل واردات گوگرد برزیل در سال 2019 را به خود اختصاص داد.

کشورهای صادر کننده گوگرد به برزیل (2018)			کشورهای صادر کننده گوگرد به برزیل (2019)		
ردیف	کشور	ارزش (میلیون دلار)	ردیف	کشور	ارزش (میلیون دلار)
1	آمریکا	113	1	روسیه	63
2	روسیه	94	2	قزاقستان	45
3	قزاقستان	51	3	آمریکا	42
4	امارات متحده عربی	51	4	امارات متحده عربی	17
5	کانادا	13	5	کویت	7
6	لهستان	8	6	کانادا	6
7	کویت	6	7	عمان	4.3
8	قطر	6	8	کره جنوبی	4
9	عربستان سعودی	5	9	عربستان سعودی	4
10	کره جنوبی	4	10	ایتالیا	0.4

بازه زمانی مصرف گوگرد در برزیل ماه های مارس تا اکتبر (فروردین تا مهرماه) می باشد. این فصل همزمان با دوره برداشت سویا و ذرت می باشد. صادرکنندگان ایرانی می توانند در این بازه زمانی گوگرد خود را به برزیل حمل نموده و با توجه به قیمت پایین تر غلات در برزیل در فصل برداشت، از قیمت مناسب در زمان خرید از برزیل استفاده شود. اختصاص داد. ایالت میناس جرایس (66 میلیون دلار)، گویاس (18 میلیون دلار)، پارانا (9 میلیون دلار)، ماتوگروسو (8 میلیون دلار) و باهیا (4 میلیون دلار)، دیگر ایالت های مهم وارد کننده این محصول در سال 2019 بودند.

کشورهای مهم صادر کننده گوگرد به برزیل در سال های 2018 و 2019